

HUMANITAS

ORGAAN VAN DE STICHTING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

REDACTIE: P. C. FABER EN J. BOETJE - Medewerkers: Mr. L. A. Donker, Mr. R. Friedman-v. d. Heide, E. Geerts, Dr. F. Grewel, Dr. G. Th. Kempe, D. O. R. Mulock Houwer, H. Ploeg Jr., Dr. A. Querido, Mr. B. v. d. Waerden, e.a. - Adres Redactie en Administratie: Frederiksplein 46 Amsterdam-Centrum, Telefoon 36833, Gem. Giro S 602

KINDERBESCHERMING

TAAK VAN OVERHEID EN PARTICULIEREN

De kinderbescherming berust, vooral wat betreft de wettelijke kinderbescherming, op een samengaan van de overheid en de particuliere organisaties. Zeer duidelijk spreekt dat bij de ontheffing en ontzetting van en uit de ouderlijke macht.

Staatsvoogdij kent Nederland niet en ontheffing en ontzetting kunnen slechts geschieden, wanneer vooraf een particulier persoon of een particuliere vereniging zich bereid verklaart, om de voogdij op zich te nemen. Zonder medewerking van het particuliere initiatief komt er van de wettelijke kinderbescherming in ons land weinig terecht.

De gezinsvoogdij kan niet behoorlijk functioneren, wanneer zich niet voldoende particulieren bereid verklaren, om als gezinsvoogd of gezinsvoogdes op te treden.

Meent de kinderrechtster, dat voor het onder toezicht gestelde kind bijzondere maatregelen nodig zijn — plaatsing in een observatiehuis of een opvoedingsinrichting — dan is alweer de medewerking van particuliere organisaties nodig. De rijksinstellingen, die we hebben — de Rijks-Opvoedingsgestichten en de Tuchtcholen — zijn lang niet voldoende, om alle kinderen, voor wie dit noodzakelijk is, op te nemen. We constateren derhalve nogmaals, de medewerking van het particuliere initiatief is een noodzakelijke voorwaarde.

Zoals bekend, de particuliere kinderbescherming is georiënteerd op het verschil in levensbeschouwing. We kennen de R.K., de Gereformeerde-, de Protestants-Christelijke- en de „veelkleurige“-Instellingen. Daarnaast bestaat dan onze Stichting, die zich vooral richt tot de Buiten-Kerkelijken. De samenwerking tussen Overheid en particuliere verenigingen is in Nederland historisch gegroeid en naar onze mening is deze vorm van samenwerking gewenst. We staan niet op het standpunt, dat al dit werk alleen zij: Overheidstaak. Wanneer we deze overtuiging uitspreken, dan brengt dit mee een dubbele consequentie.

In de eerste plaats moeten er particuliere organisaties zijn en moeten particulieren zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de kinderbescherming. Gedreven door dit gevoel van persoonlijke verantwoordelijkheid, werd onze Stichting tot stand gebracht en onze propaganda is er juist op gericht, dit

gevoel van verantwoordelijkheid te wekken en te versterken.

In de tweede plaats moet ook de overheid zich van haar verantwoordelijkheid bewust zijn. De overheid kan hier niet passief zijn. Ze moet leiding geven en ze moet het particuliere initiatief steunen. De vraag is nu echter, is de overheid zich voldoende van deze taak bewust. Met andere woorden, geeft het departement van Justitie leiding aan de particuliere kinderbescherming en wordt het particulier initiatief voldoende morele en financiële steun verleend?

Vóór 1940 werd de vraag, die we boven stelden, in het algemeen niet bevestigend beantwoord. In de kringen der kinderbeschermers was men toen allerm minst voldaan. Er was critiek, dikwijls heftige critiek.

Tijdens de bezettingsjaren was er de hoop, dat er na de bevrijding ook op het departement van Justitie een andere geest zou heersen. Gehoopt werd toen ook vooral op vernieuwing.

De vraag is nu, in hoeverre is die hoop in vervulling gegaan. Is er merkbaar een krachtige doelbewuste leiding, is er de bereidheid, om het particuliere initiatief die steun te geven, die er nodig is?

We geloven niet te veel te zeggen, wanneer we constateren, dat naar buiten uit, noch van het een, noch van het ander, veel werd bemerkt.

Het zou kunnen zijn, dat binnenskamers aan nieuwe plannen werd gewerkt, dat inderdaad op de 7de afdeling van het departement hard werd gewerkt, niet alleen om tot herstel, maar vooral ook om tot vernieuwing te komen. Het zou kunnen zijn — echter nogmaals — wij hebben het niet bemerkt.

En de steun aan het particulier initiatief?

Zeker, we geven toe, in de bezettingsjaren en ook daarvoor, is iets gedaan. Er werd meer geld beschikbaar gesteld voor het aanstellen van ambtenaren voor de kindervetten, subsidies werden iets verhoogd, maar... is dit alles voldoende?

Het leven is schreeuwend duur, dat weet iedere huisvrouw. Maar wat geldt voor den particulier, geldt evenzeer voor de kinderbeschermingsorganisaties. In de particuliere inrichtingen werden altijd salarissen betaald, die volstrekt onvoldoende waren. Door de omstandigheden moesten de salarissen verhoogd worden en dus stegen de uitgaven der particuliere verenigin-

gen. Wat geldt voor de gestichtsverpleging, geldt ook voor de gezinsverpleging. Zonder meer is het duidelijk, dat, wil men beschikken over behoorlijke gezinnen, er ook voldoende verpleegkosten moeten worden betaald. Het is een utopie om te geloven, dat het mogelijk is al die kinderen, die in gezinnen moeten worden ondergebracht, te kunnen plaatsen in gezinnen, die bereid zijn zonder financiële bijdragen, deze kinderen op te nemen.

Nu bedragen de subsidies voor voogdijkinderen f 0.80 per dag voor een kind beneden 14 jaar en f 1.10 per dag voor een kind van 14 jaar en ouder. Deze subsidie-regeling is onvoldoende en voor de particuliere verenigingen worden de toestanden bijna onhoudbaar. Voortdurend en voortdurend wordt voor allerlei noden — terecht — een beroep gedaan op de particuliere offervaardigheid. Echter aan die offervaardigheid zijn ook grenzen en het komt mij voor, dat in deze tijd die grens reeds bereikt, zo niet overschreden is. Het gevolg is, dat voor het maatschappelijk werk, waarvan de kinderbescherming een onderdeel is, de baten ver van ruim vloeien. De inrichtingsverpleging is duur. Naar onze ervaring zullen de verpleegkosten in het algemeen de f 3.— per dag te bovengaan. Dat wordt voor de particuliere verenigingen, als de overheid niet te hulp snelt, een onhoudbare toestand.

Zeker, we achter het goed, als er een beroep gedaan wordt op de financiële steun van particulieren, maar... krachtdadige financiële steun van de overheid is absolute voorwaarde.

Dan: er moet leiding gegeven worden aan de particuliere kinderbescherming. De Nederlandse Bond tot Kinderbescherming, de Centrale van de kinderbeschermingsorganisaties, zal, volgens een voorstel van een ingestelde commissie — als de algemene ledenvergadering dit voorstel aanvaardt — zijn werkzaamheden uitstrekken over de gehele **bijzondere jeugdzorg**, d.i. het geheel van bijzondere maatregelen ten behoeve van minderjarigen en welke maatregelen nodig zijn op grond van storingen of tekorten bij kind en milieu of bij beiden.

STEUN NODIG!

Onze Stichting heeft dringend financiële steun nodig. Vrienden, die ons in 1945 met een bijdrage verblijdden, vergeten ons thans zeker niet?

1946 was voor ons een moeilijk jaar. Uw aller steun hebben we nodig! Stort Uw bijdrage op rekening van de Stichting voor Maatschappelijk Werk op Humanistische Grondslag, Frederiksplein 46, Amsterdam, Gem. Giro S 602 (via postrekening 13500) of op de rekening van P. C. Faber, Surinameplein 60, Amsterdam W., bij de Twentse Bank te Amsterdam, bijkantoor Overtoom.

De gereorganiseerde bond zal zijn taak als centrum van organisatie en inspiratie slechts dan goed kunnen vervullen, wanneer hij tot die taak doeltreffend is uitgerust. Een onmisbaar hulpmiddel daartoe ziet het bestuur van de bond in een deskundig geleid en behoorlijk uitgerust **Centraal Bureau**.

Het bestuur van de Nederlandse Bond is ervan overtuigd, dat de nieuwe organisatie van de bond en zijn Centraal Bureau belangrijke kosten zal mee brengen en dat deze kosten niet zullen kunnen worden opgebracht door de aangesloten instellingen. Gerekend wordt op een belangrijke bijdrage van rijkswege.

Een centrum van organisatie en inspiratie, dat is wat de eêderlandse Bond in de eerste plaats wil zijn. Dat dit dringend nodig is, dat werd in de voor-oorlogsjaren herhaaldelijk geconstateerd en op de algemene ledenvergadering van 21 Januari 1946 werd dit nog eens nadrukkelijk uitgesproken.

Wij juichen het streven van de bond toe, maar voor het welslagen is nodig de krachtdadige medewerking van de overheid. We hopen zeer, dat de overheid zich haar taak bewust zal zijn.

De leiding, die nu door de Nederlandse Bond doelmatig zal worden georganiseerd, is dringend nodig. Echter, die is niet voldoende. De heer Müllock Houwer heeft in het boekje „50.000 kinderen roepen om hulp” en in zijn artikel „De stand der Nederlandse Kinderbescherming” in „Humanitas” van December 1945 veel verder gaande plannen ontwikkeld. Deze plannen — een Centrale Jeugdraad en arrondissementsraden voor bijzondere jeugdzorg — moeten uitgaan van de overheid zelf. Het departement van Justitie worde nu eens actief, het tone nu eens, dat ook daar leven heerst, dat daar de geest voor herstel, maar vooral ook voor vernieuwing, levend is!

We weten, wat wij vragen en bepleiten, kost geld, maar nog altijd gaat het hier om grotere belangen dan alleen materiële. Een goed werkende kinderbescherming is noodzakelijke voorwaarde voor het zedelijk herstel van het Nederlandse volk en bovendien de zuinigheid van vandaag wrekt zich later onverbiddelijk!

Wanneer wij de vraag behandelen van de verhouding van de overheid en den particulier ten opzichte van de kinderbescherming, dan rijst de vraag, of er ook voor de gemeentelijke overheid geen taak is weggelegd. Naar onze mening is dit wel het geval. Ook voor de gemeentelijke overheid past in dit opzicht geen passiviteit. In verschillende gemeenten wordt dit begrepen en gaat men zich met de jeugdzorg bemoeien. In Amsterdam is door de gemeenteraad een commissie ingesteld onder voorzitterschap van den wethouder van Onderwijs, welke commissie tot taak heeft, een onderzoek in te stellen ten opzichte van de vraag, welke taak hier voor de gemeente is weggelegd. Het rapport dezer commissie is nog niet verschenen. Te zijner tijd hopen wij hieraan aandacht te besteden. Natuurlijk zijn de taken, die er zijn voor rijks- en gemeentelijke overheid niet precies eender en kan wat voor de grote stad nodig is wel niet in die vorm noodzakelijk zijn voor een kleinere stad en een plattelandsgemeente, maar noodzakelijk is, dat er gewenste aandacht is en belangstelling, ook voor de gevaarlopende jeugd. Vooral in preventief opzicht valt er veel werk te verrichten en we wekken gaarne onze afdelingen op, om zich de vraag te stellen, wat is er in onze gemeente te doen en welke taak is er voor het particulier initiatief en voor de overheid.

Samenwerking tussen overheid en particulier initiatief is de juiste vorm. Samenwerking vereist echter, dat van beide kanten wordt gewerkt en dat zowel de particulier, als de overheid zich zijn en haar taak bewust is.

P. C. FABER.

DE VRIJE JEUGDVORMING

als preventieve factor

Aan het slot van een artikel „Puberteitsverschijnselen“¹⁾ schrijft Dr. H. Herderschée, dat reeds 6000 jaar geleden de Egyptenaren in steen de verzuchting griftten: „Waar moet dat met de tegenwoordige jeugd heen.“ De toestand waarin de jeugd verkeert, heeft blijkbaar de mensen altijd beziggehouden.

In het Meinummer van „Humanitas“²⁾ herhaalt Mej. H. C. Kolkmeijer niet alleen de verzuchting van de bewoners van het Nijldal, maar zij geeft enkele suggesties, waarmee zij meent iets te kunnen bijdragen in de oplossing van de problemen, waarmee wij worstelen. Inderdaad volgt zij m.i. hierbij de goede methode. We moeten niet alleen klagen en bij de pakken neerzitten. We hebben de plicht aan te geven, wat er dient te gebeuren, waarop dan krachtig aanpakken dient te volgen.

Het is daarom misschien wel dienstig na te gaan, waarover wij eigenlijk zijn verontrust; bovendien zal dat ons het vinden van de beste therapie kunnen vergemakkelijken. Verontrust zijn we over het veelal ontbreken van enig verantwoordelijkheidsbesef, over het verzwakt onderscheid tussen mijn en dijn, over de ontzaglijke vergroving in de omvang van de geslachten, over de slechte gezinsverhoudingen en de gevolgen daarvan voor het opgroeiend geslacht, over het gebrek aan geestelijke belangstelling, over de vermaterialisering van het leven enz.

Nu weten we, dat de oorlogs- en bezettingsjaren dit alles in de hand hebben gewerkt en dat — zo zou men kunnen redeneren — over een aantal jaren, als de wereld ten minste gelegenheid krijgt terug te keren tot normalere verhoudingen, zich alles weer ten goede zou kunnen wenden. We geloven, dat deze zienswijze maar ten dele juist is. Reeds voor de oorlog hebben we deze tendenzen kunnen constateren, waarvan men toen de crisis met de massale werkloosheid als oorzaak aanmerkte. M.i. is dat ook maar gedeeltelijk juist. De oorzaken liggen dieper. Er is een crisis in de structuur van de maatschappij; we beleven een tijdperk in de geschiedenis, waarin de mensen worstelen om de erkenning van waarden, waarvan wij zo ver verwijderd zijn geraakt. Het gaat om de vraag van de plaats van den mens in de wereld. Er wordt geworsteld in onze gecompliceerde maatschappij om de ziel van de mensen, die geschonden is door al de onheilen die over het mensdom zijn gekomen en die met de veranderingen, die zich in de maatschappij voltrekken ten nauwste samenhangen. Zal het zo gaan in de wereld, dat de macht en het geweld het laatste woord krijgen of zal het lukken een orde te vestigen waar het recht tot rechtsnoer zal worden?

De maatschappelijke vorming van de jeugd in deze gigantische worsteling om een hogere wereldorde vraagt daarom zo'n bijzondere aandacht. De organisaties van de vrije jeugdvorming behoren nu tot de belangrijkste milieus, waar de jeugd een stuk maatschappelijke opvoeding ontvangt.

Onder vrije jeugdvorming, verstaan wij opvoeding welke geschiedt in de jeugdorganisaties. Zij worden aangeduid als het derde milieu naast gezin en school. In dit derde milieu is vooral van belang het werk met de 12 tot 20-jarigen. Werk met kinderen beneden

de 12 jaar kan beter als jeugdzorg worden aangemerkt. Bijna alle jeugdorganisaties zien het belang van werk met de 8—12-jarigen wel in. Zij worden hierdoor meer onafhankelijk gemaakt voor het jeugdbewegingswerk.

De opvoeding geschiedt overal vanuit een bepaalde levens- en wereldbeschouwing. Zo staan we in Nederland op het standpunt, dat de staat in deze niets heeft te organiseren, maar dat het werk dient te geschieden in de eigen geestelijke sfeer; wel dient de overheid het werk moreel en materieel te steunen. De Nederlandse Jeugdbeweging werkt samen in de Nederlandse Jeugd Gemeenschap, welke instelling tijdens de bezetting werd voorbereid en na de bevrijding in Juli 1945 tot stand is gekomen en is in velerlei opzicht gedifferentieerd. Het meeste jeugdwerk richt zich tot de gehele jonge mens en omvat de geestelijke, zedelijke en lichamelijke vorming. In de A.J.C., die in hoofdzaak in de onkerkelijke sfeer werkt, is het jeugdwerk gebaseerd op een democratisch opvoedingsideaal gericht op het socialisme. De A.J.C., die na de fusie met de J.V.O. in de Nederlandse jongerenwereld hoopt verder te werken, vermoedelijk onder de naam Socialistische Jeugd Gemeenschap (S.J.G.), legt vooral het accent op de sociale vorming; de padvinderij accentueert meer de persoonlijke training, terwijl de confessionele jeugdorganisaties meer het geestelijke op de voorgrond stellen. Maar alle hebben gemeen het element van de persoonlijke verantwoordelijkheid. Intussen werkt op het ogenblik in de gehele jeugdbeweging door de gedachte van de sociale vorming. De gemeenschapsgedachte zal op de duur in het jeugdwerk ongetwijfeld z'n plaats krijgen. En hiermede is m.i. het essentiële van het werk der Vrije Jeugdvorming als preventieve factor aangegeven. Hoewel het moeilijk is om de gevolgen van opvoeding te meten, toch zal blijken, dat een groot deel van de jeugd het teruggedringen der onmaatschappelijkheid in de eerste plaats te danken zal hebben aan de jeugdbeweging.

Wat is nu de betekenis van de gemeenschaps-gedachte in de jeugdupvoeding? De betekenis zit in de relatie van individu en gemeenschap. Degenen, die lid zijn van een jeugdgroep hebben zich vrijwillig aangesloten. Ieder stemt in met de opvattingen, die in de groep tot gelding komen en men is gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de gang van zaken. Men zal rekening moeten houden met den ander. Er zal een offer moeten worden gebracht; het belang van de groep eist nl. wel eens, dat men dingen nalaat, die tot de privé-gevoelens kunnen worden gerekend. De groep zal niet alleen goed moeten functioneren, maar er dient zulk een sfeer te heersen, dat men z'n diepste vreugde aan die gemeenschap beleeft. Men leert elkander goed kennen en er ontstaat een vertrouwensrelatie met de leiding, die vanzelf uit de groep voortkomt. In de jeugdbeweging groeit de individu innerlijk, hij krijgt verantwoordelijkheid te dragen, men moet met elkaar kunnen leven en dus elkaar leren verdragen. Hier ligt een vooroefeningsterrein voor de grote mensenwereld.

Voor de vorming van jongeren tot goede gemeenschapsmensen is de persoonlijkheid van den jeugdleider van buitengewoon groot belang. Hij heeft tot taak

al dat driftige, agressieve en actieve, dat in jonge mensen in de puberteit een uitweg zoekt te richten op zaken, die zowel individu als gemeenschap ten goede komen. Hij heeft te zorgen, dat iedere jongen en ieder meisje in de gelegenheid komen hun sluimerende krachten tot ontplooiing te brengen, zodat er geen disharmonische mensen worden gevormd, die zich zelf moeilijkheden berokkenen en de maatschappij tot last en onnut zijn. In dat bruisende jeugdbewegingsleven is het kampwerk van eminent belang. De grote stadsjongen gewend aan lawaai, gejaagd en gedrukt, komt in aanraking met de schoonheid van de natuur. Hij leert genieten van wandelingen met de kampgenoten over de wijde heide door de bossen en langs de stranden. In de ongedwongen sfeer van het kamp ontstaat tussen jonge mensen van stad en platteland een band en tussen de sexen zuiverder verhoudingen.

En zo voltrekt zich in de jeugdbeweging een stuk gemeenschapsvorming van de eerste orde, waarvan later in de maatschappij de betekenis zal blijken. Naarmate de jeugdbeweging in omvang toeneemt — nauwkeurige gegevens zijn nog niet bekend, maar 50 tot 60% van de jeugd zal aangesloten zijn — naar die mate zal de Nederlandse jeugd weer meer aan normen worden gebonden. Daarom is het zo van belang, dat door de instelling van het Directoraat-Generaal „Vorming Buiten Schoolverband” (V.B.S.) aan het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen de jeugdbeweging erkend wordt een maat-

schappelijke functie in het volksleven te hebben, hetgeen een niet te onderschatten stimulans is voor het werk der vrije jeugdvorming, terwijl hierdoor bovendien gerekend kan worden op morele en materiële steun, zonder welke het jeugdwerk zich niet zou kunnen ontplooiën. Prof. G. van der Leeuw, de bewindsman, onder wien deze afdeling tot stand kwam, toonde begrip voor de eisen van deze tijd. De nieuwe minister wil ook actieve cultuur-politiek, maar zijn aanloop was niet gelukkig. Wie de afgegleden jeugd uit het moeras wil halen en deze jeugd weer stevige grond onder de voeten wil geven, moet gedegen plannen maken en uitvoeren.

Wie vraagt: „waar moet het met de tegenwoordige jeugd heen?“, die zal tot antwoord moeten krijgen: de massa van de jeugd moet gevoerd worden door de jeugdbeweging, want dan krijgt Nederland een geslacht van mensen, die innerlijk sterker staan tegen de verleidingen van een in vele opzichten nog kapitalistische wereld, dan wanneer zij de jeugdbeweging niet zouden hebben gekend.

De preventieve werking van de vrije jeugdvorming zal op de duur blijken!

25 Augustus 1946.

BER DRUKKER.

¹⁾ Opgenomen in „Grepën uit de psychologie van het normale kind”. Tweede druk 1941. Uitg. Mij HAGA Den Haag.

²⁾ „Kunnen wij iets doen aan de geestelijke opbouw van ons volk”, „Humanitas”, Mei 1946.

Dagboek- blaadjes

Vooraf: Neen, geachte lezer(es), het zijn geen blaadjes uit een ongewoon dagboek, die uw dienaar Job regelmatig in deze kolommen aan de openbaarheid hoopt prijs te geven. Dagboeken plegen in de regel alleen in handen te komen van psychologen en tot die knappe pieten kan Job zich niet rekenen. Charlotte Buehler b.v. gebruikte er heel veel bij haar waardevolle studies over het opgroeiende kind en Alfred Adler hechtte grote waarde aan deze te boek gestelde jeugdherinneringen. Want in de eerste plaats de z.g. pubers schrijven dagboeken, dus de ca 13—20-jarigen. En deze „Sturm- und Drangperiode” is Job al een lief eindje te boven, hetgeen niet wil zeggen, dat het in deze ongewone dagboek-blaadjes niet eens zal „stormen” en er geen „drang” in uitgeoefend zal worden. Deze blaadjes n.l. zullen allerlei belichten, dat rechtstreeks of zijdelings in verband staat met het maatschappelijk werk en daar kan een frisse bries en wat drang in bepaalde richting soms geen kwaad.....

Om nu dat belichten over een zo groot mogelijk gebied te doen plaats vinden, roepen we de medewerking in van onze lezers(essen) en vooral van onze afdelingsbesturen. Feiten en feitjes, gebeurtenissen, publicaties, op ons werkkterrein liggende, die men ons toezendt, verwerken we dan mede in deze blaadjes.

„Opsporing verzocht”..... Als je door omstandigheden méér naar de radio luistert dan gewoonlijk, blijft er wel eens iets aan staan, waarbij je anders de knop zou omdraaien. Zo hoorde ik in de laatste tijd nog wel eens de „politieberichten” en als je dan zelf ook wel eens iets te maken hebt gehad met opsporing

van gevluchte minderjarigen, die onder je gezag moesten worden ge- of teruggebracht, spits je de oren bij sommige berichten. Vandaag was er o.m. het volgende (beknopt en uit 't hoofd weergegeven):

„De commissaris van politie te, verzoekt opsporing van, wonende te, adres, van beroep dienstbode, geboren te op 29 Aug. '30. Signalement Zij heeft een gouden kettinkje ontvreemd, dat inmiddels terecht is.”

Een meisje van nog geen 16 jaar dus, wordt hier ten aanhore van iedereen (vriendinnen, burens, familie, want één heeft er altijd de stofzuiger wel net even toevallig afgezet) gesignaleerd als misdadigster. Natuurlijk: ze heeft een diefstal gepleegd, en voor alle brave(?) burgers, inclusief haar mevrouw, waarvan ze vermoedelijk wel het kettinkje heeft ontvreemd, is ze dus een „dievegge” en ze moet dus straf (een flinke a.u.b.) hebben. (Is u daar allen zo zeker van? Ik nog niet).

Maar toch heb ik me bij dit en soortgelijke politieberichten afgevraagd, of hier het middel wel zo eigend en nuttig is. Voor wie iets weten van de angst na zo'n „misdadig” van minderjarigen, de angst vooral, dat de buurt, de familie, het te weten komt, is het de vraag, of de opsporing er niet door wordt vertraagd. Maar zelfs al zou het een dag langer duren (ons landje is zo klein, vooral voor opgejaagde kinderen!), dan nog meen ik, dat men met dit soort openbare berichten over minderjarigen, uiterst omzichtig te werk moet gaan. Heus niet uit een soort tere en overdreven weekhartigheid (die altijd misplaatst is), maar

OVER OPLEIDING

Door onze afdelingen wordt arbeid verricht op verschillende gebieden van het maatschappelijk werk. Voor het verrichten van deze arbeid wordt een beroep gedaan op de medewerking van vrijwilligers.

Sommigen voelen zich geroepen mede te werken aan de Kinderbescherming. Zij zijn bereid zich te belasten met het toezicht op kinderen, het zij dat dit is een officieus toezicht, een vrij patronaat, het zij dat dit is een officieel oezicht in de vorm van gezinsvoogdij.

Anderen stellen zich beschikbaar voor de reclas-

ring, voor de „gewone” en voor de politieke reclas-

ring.

Dan is er verder de groep van vrijwillige verzorgers, die medewerkers zijn op het gebied van de Armenzorg.

Voorts zijn er vrijwilligers, die medewerken aan de gezinszorg, zoals die door mr. Lührs in Rotterdam is geïntroduceerd.

Tenslotte beschikken we dan nog over de vrijwillige krachten, die medewerkers aan de uitreiking van de „HARK”-goederen en bereid zijn de aanvragen der gezinnen te bezoeken en te beoordelen, hoe groot de nood is.

Voor al dit werk doen we een beroep op de medewerking van vrijwilligers. Dat is prachtig werk. We doen een beroep op het gevoel van verantwoordelijkheid, dat de individu heeft tegenover zijn evennaaste en tegenover de gemeenschap. Wij zijn van mening, dat dit gevoel van verantwoordelijkheid moet worden gewekt, versterkt en geactiveerd.

Niet gaarne zouden we de medewerking van vrijwilligers willen uitschakelen en alles laten geschieden door ambtenaren. We zijn dus, en dit willen we duidelijk uitspreken voor de medewerking van particulieren. Echter er dreigt hier ook het gevaar van het dilettantisme! Dit gevaar moeten we ons bewust zijn en tenslotte dit gevaar zo gering mogelijk te doen zijn, dringen we aan op opleiding. We verwachten niet, dat het mogelijk zou kunnen zijn, alle vrijwilligers een school voor maatschappelijk werk te doen aflopen. Toch, opleiding is nodig. Wie zich met kinderen wil bemoeien, wie optreedt als toezichthouder, als gezinsvoogd, die moet iets weten van opvoedkundige vraagstukken en die moet ook weten, wat de gezinsvoogdij inhoudt. De voorzitter van onze afdeling te Amersfoort schreef in het 6e nummer van „Humanitas” een belangwekkend artikel dat naar ons gevoel op een vervolg wacht en dat we van den schrijver verwachten. Wat gezegd werd over de gezinsvoogdij, geldt ook voor de reclasering, de vrijwillige armenzorg, de gezinszorg, enz.

Leiding is nodig en daarnaast opleiding. Nu het winterhalfjaar een aanvang gaat nemen, komt ook de tijd voor studie. We doen een ernstig beroep op onze afdelingen, om dit onderdeel van het werk niet te vergeten. Er is wel de vraag gesteld, om een soort schriftelijke cursus te houden. We erkennen, dat die waarde kan hebben, maar we geven verreweg de voorkeur aan mondelinge cursussen.

We weten, dat in het vorige jaar in verschillende afdelingen cursus-avonden werden gehouden. Ik denk bijv. aan Leiden, Haarlem, Zaandam, Amersfoort, Amsterdam. Deze cursus-avonden geven naast de mogelijkheid van het doen houden van belangrijke inleidingen (men zorgde voor zover mogelijk voor aaneensluitende cursussen) ook de mogelijkheid van het persoonlijk contact, het uitwisselen van ervaringen, het bespreken van mogelijkheden en moeilijkheden.

Met kracht wekken we onze afdelingen op, dit werk ter hand te nemen en een programma voor de komende wintermaanden te ontwerpen. Daar, waar het mogelijk is, bevelen we ook de samenwerking tussen verschillende afdelingen gaarne aan. We denken hier bijv. aan: Rotterdam en Schiedam (binnenkort ook Vlaardingen?), Leiden en Oegstgeest, Alkmaar en Bergen, Almelo, Hengelo en Enschede, Velsen en Beverwijk. In de Zaanstreek is deze samenwerking heel sterk. Zo bestaat onze afdeling Zaanstreek eigenlijk uit drie afdelingen en wel: Zaandam, Koog a.d. Zaan en Wormerveer.

Maatschappelijk werk is belangrijk werk. Dit werk

omdat ik meen, dat deze signalering van jeugdige „misdadigers(sters)” in ons gegroeide psychologisch en paedagogisch inzicht omtrent jeugdmisdragingen, niet meer past.

Het is evenzeer uit de tijd als de aantekening op het strafregister, die men op 15—16-jarige leeftijd (of jonger) krijgt en z'n hele leven behoudt met al de narigheid van dien, ook als men allang een braaf en oppassend burger is geworden. Hier is humanistisch opruimings- en vernieuwingswerk te doen.

JEUGDBESCHERMING EN MAATSCHAPPIJ.

Begrotingsdebatten in de Amsterdamse gemeenteraad. Onderwijs aan de orde, dus in het algemeen „De Jeugd”. Eén der vroede vaders houdt een vurig pleidooi voor bijzondere zorg t.o.v. die jeugd, gezien de nog immer voortgaande ontreddering in haar rijen. En deze pleitbezorger kan het weten als sociaal werker in verschillende hoofdstedelijke volksbuurten.

Of hij dan ook overdreef bij zo'n somber beeld, kan ik uit de krantenverslagen niet beoordelen. De wethouder meende van wel en die heeft ook z'n gegevens. Maar toen ik vandaag die verslagen las, wekte het gesprokene van één der raadsleden toch wel m'n verbazing. „De door den heer geschetste toestanden onder de jeugd kunnen alleen verbeterd worden door wijziging van de maatschappelijke verhoudingen”. „Nieuwe ge- en verboden zijn slechts lapmiddelen”.

Dit laatste is stellig tot op zekere hoogte waar, al zullen ze in elke maatschappij wel nodig zijn. Maar er werd dan ook meer gevraagd: **zorg voor de jeugd.**

Mijn verbazing werd ook vooral gewekt door het eerste, omdat een arts het zei. Ik stelde mij n.l. dezen arts voor in zijn spreekkamer. Er komt een patiënt, die door sociale oorzaken een **lichamelijke** kwaal of gebrek heeft gekregen (wat toch, meen ik, wel vaak voorkomt).

De arts: „Wacht u maar tot de maatschappelijke omstandigheden zijn verbeterd, want nu kan ik u toch maar alleen wat lapmiddelen geven”.

Dwaasheid natuurlijk, dat de arts dit zou zeggen! Maar waarom dan wel bij de **geestelijke** kwalen, waar het bij de jeugdverwaarlozing toch voor een belangrijk deel om gaat?

Verband ontkennen tussen maatschappelijke verhoudingen en wangedrag is voor heel veel gevallen zeker struisvogelpolitiek. Maar dat sluit niet uit, dat er **hier en nu** een positieve taak is weggelegd voor overheid en particulier beiden.

Daarom: Werkers(sters) voor! en overheid: stimuleer en steun! Want de jeugd en haar bescherming — juist in de **onvolmaakte omstandigheden van nu**, — mogen en kunnen niet wachten, hoe goed en schoon men zich ook de maatschappij der toekomst wil voorstellen.

JOB.

moet, met de hulp van vrijwilligers, goed verricht worden. Daarvoor is nodig opleiding, opleiding ook van de vrijwilligers. Daarom afdelingsbesturen aan de slag! Ontwerpt een programma. Hebt u vragen en wensen, wendt u ook tot het Centraal Bureau van de Stichting, dat gaarne bereid is advies te geven en zo nodig medewerking te verlenen. Naast de uitbouw, het oprichten van afdelingen, (we verkregen verheugende berichten over initiatief in Zutphen, in Hoorn, in Vlaardingen, in Rheden) is thans de tijd gekomen, om de afbouw verder af te werken. Vrienden aan de slag en laat ons horen van uw plannen en voornemens. Neemt de opleiding ter hand en laatste suggestie, bespreekt gezamenlijk de inhoud van „Humanitas”. Wij zijn van mening, dat verschillende artikelen van onze deskundige medewerkers een onderlinge bespreking meer dan waard zijn.

Stichting voor opleiding van Maatschappelijke werkers

Officieel Opleidingsinstituut van het
Rijksarbeidsbureau.

Opger. 26 Jan. 1939. Gev. te Haarlem.

Oprichting nieuwe cursussen.

Het ligt in de bedoeling tegen het eind van het jaar een nieuwe cursus te organiseren ter opleiding voor het diploma Maatschappelijk Werker, te behalen in het voorjaar van 1949. Niet vroeger, omdat de leerstof eerst dan van de pers komt. Het programma voor de cursus is gelijk aan dat van de lopende leergang. Het eerste jaar worden Maatschappelijke Verhoudingen en Algemene Wetskennis gegeven en daarna de praktijkvakken: Arbeidsbemiddeling en Werkloosheidsregelingen en Maatschappelijk Werk.

Voor het eerst wordt een cursus ingericht ten behoeve van functionarissen aan de afdeling personeelszaken in ondernemingen. Voor deze is de leerstof het eerste jaar gelijk aan die voor het diploma M.W. Daarna ontvangen zij onderricht in de onderwerpen, die voor hen speciaal van belang zijn. Hun studie wordt eveneens afgesloten met een examen.

De prijs van elk der cursussen bedraagt f 175.—, leermiddelen inbegrepen. Beide leergangen zijn mondeling in de voornaamste centra van het land, maar kunnen ook schriftelijk worden gevolgd, als de deelneming aan de mondelinge cursus onoverkomelijke bezwaren oplevert.

In de provincies Noordbrabant en Limburg en in Nijmegen worden onze cursussen verzorgd door de R.K. Leergangen, Bosscheweg 341, Tilburg.

Prospectussen zijn kosteloos verkrijgbaar aan het Bureau van de Stichting, Wilhelminastr. 42, Haarlem en bij de R.K.L.

Men verzoekt ons opname van het volgende:

De Sociaalpaedagogische Werkgemeenschap (SPWG) organiseert ten dienste van de Partij van de Arbeid, 1-jarige mondelinge cursussen in de grote steden van het land voor de vorming van een kader van socialistische jongeren.

In beginsel zullen ook ouderen toegelaten worden. Aan het einde van de cursus zal een getuigenschrift „Sociaal-paedagogiek en Politieke Vorming” worden uitgereikt.

De volgende vakken zullen op het programma staan:
Psychologie (H. van Praag),
Paedagogiek (S. H. Radius),
Maatschappelijk Werk (P. C. Faber),

Het Bestuur van de Stichting „De Vluchthaven” (Doorgangshuis voor meisjes en jongens) roept sollicitanten op naar de functie van

DIRECTEUR

van dit Doorgangshuis.

Brieven met volledige inlichtingen inzenden aan mr. G. H. van Veen, 2de Helmersstraat 16, Amsterdam-W.

Sociologie (S. de Wolff),
Economie (Drs. W. J. v. d. Woestijne is aangezocht),
Sociale Geschiedenis (Drs. J. Meilof Yben),
Politiek (J. de Kadt is aangezocht).

Algemeen Adviseur: Prof. dr. Ph. Kohnstamm.
Studiekringen worden gevormd. Lezingen worden gehouden over:

Kerk en Maatschappij (ds. J. J. Buskes),
Humanisme en Maatschappij (P. C. Faber) e.a.
Cursusgeld: f 5.— per maand (twee lesavonden per week).

Voorlopige aanmeldingen en inlichtingen bij C. Beem, Corn. van der Lindenstr. 8 bv., A'dam-Zuid.

EEN PRACHTGESCHENK

In „Het Parool” van 31 Augustus 1946 vestigt de heer Mulock Houwer er de aandacht op, dat regenten van het Old Burgerweeshuis aan de stad Sneek een carillon ten geschenke hebben aangeboden.

In de bezettingstijd hadden de Duitsers het carillon, waarop de Snekers zo trots waren, geroofd. Met de Snekers, verheugen wij ons over dit prachtgeschenk.

Toch rijst bij ons een vraag. Daar is in Nederland het zo beklemmende vraagstuk van de Kinderbescherming.

In het maandblad voor Berechting en Reclassering nr. 8 wordt in enkele cijfers het droeve beeld geschetst. We nemen het hier over:

„Het aantal jeugdige misdadigers bedroeg in 1940: 3000, in 1945: 9000.

Het aantal onwettige kinderen bedroeg in 1940: 2600, in 1945: 5000.

In 1940 telde ons land 13.000 voogdijkinderen, thans moeten 57.000 kinderen buiten het eigen gezin opgevangen worden.”

De kinderbescherming lijdt aan een chronisch gebrek aan geld. De particuliere organisaties weten zich gewoonweg geen raad. Zeer noodzakelijke verbeteringen blijven achterwege. Een behoorlijk apparaat is haast niet op te bouwen. 57.000 kinderen dienen te worden opgevangen. Er zijn weeshuizen met heel weinig kinderen en grote kapitalen. Hier is, we zijn het met Mulock Houwer eens, een discongruentie. We weten, regenten van Weeshuizen zijn dikwijls gebonden aan stichtingsactes enz., maar toch en toch..... (57.000 kinderen, kapitalen, een carillon) er klopt iets niet.

We zijn niet jaloers op de Snekers. Ik gun de stad met de Waterpoort, waar ik de eerste stap zette op het opvoederspad en waar ik het eerste deel van mijn opleiding ontving, gaarne het nieuwe carillon, maar toch..... 57.000 kinderen!!

Een nieuw carillon, een prachtgeschenk, een stichting voor Maatschappelijk Werk met 36 afdelingen, die haar Centraal Bureau door gebrek aan geld bijna niet in stand kan houden; er zijn toch tegenstellingen.

P. C. F.

GROTE NOOD OP KLEDINGGEBIED

Tot mijn ochtendbezigheden behoort tegenwoordig ook het doorlezen van al de aanvragen, die op het kantoor van onze afdeling Amsterdam binnenkomen in verband met de uitreiking van HARK-goederen. Wanneer ooit de uitdrukking „De stroom rijst al meer en meer” van toepassing is geweest, dan is het stellig op deze reeks van aanvragen.

Elke ochtend weer aan is het aantal verzoeken toegenomen en wie kennis neemt van de inhoud van al deze brieven, die moet wel tot de conclusie komen, dat er in Nederland op het gebied van kleding toch wel een heel grote nood is.

Ik weet niet, of al deze brieven, objectief gezien, volkomen juist zijn. Ik weet niet, of de nood niet eens in al te felle kleuren wordt geschilderd, maar wanneer door onze vrijwilligers een onderzoek wordt ingesteld, dan is maar heel zelden het advies, om het verzoek niet in te willigen.

GROTE NOOD is er!! en uit de stroom van aanvragen, die ons bereikt, moet wel de conclusie getrokken worden, dat deze nood zich uitstrekt over de gehele bevolking. Het gaat hier niet alleen om de allerarmsten. Wanneer ik de adressen van de verzoekers naga, dan vind ik ze uit alle buurten van Amsterdam en als ik de brieven lees, dan word ik dikwijls getroffen door de inhoud en dan gevoel ik hoe sommigen van de aanvragers heel wat schroom hebben moeten overwinnen, om tot hun verzoek te kunnen komen.

Zo lees ik in één van de brieven:

„Ik heb nog steeds geprobeerd ons zelf te redden, maar het is mij onmogelijk om kleding voor mijn jongens of onszelf te kopen. Het is de eerste keer dat ik mij tot een liefdadigheidsinstelling wend, maar daar wij praktisch gesproken aan de grens zitten, ben ik het aan mijn gezin verplicht de hulp van anderen in te roepen.”

De briefschrijver deelt dan nog mede, dat zijn gezin bestaat uit man, vrouw en zes kinderen, allen jongens, waarvan de oudste 15 en de jongste 2 jaar is.

SCHROOM, dat blijkt mij ook uit de aanhef van de volgende brief:

„Daar ik noodgedwongen ben mij tot Uw te verzoeken, hoewel het mij gewoonte niet is om mij tot een Liefdadigheidsinstelling te wenden.....”

Moelijkheden, zij zijn er te over. Ook bij degenen, die zo gelukkig zijn een behoorlijk loon te verdienen. Zo deelt één der aanvragers mede:

„Alles raakt bij ons op en ik zie geen kans, om van een normaal loon iets nieuws bij te kopen. Ik ben geen lid van een kerkgenootschap, maar wel aangesloten bij de Centrale Bond van Transportarbeiders.

NOOD, dat lees ik ook in een brief van de volgende aanvrager, die mededeelt, dat zijn vrouw zeer verzwakt is en bijna niets meer kan doen en dat hij van zijn bescheiden loon als D.U.W.-arbeider niets kan kopen.

NOOD! Wilt u nog meer voorbeelden? Ik lees:

„Ik ben draaier van beroep en sinds 1923, met de onderbreking van de oorlogsjaren, lid van de A.N.M.B.. De reden, dat ik dit verzoek doe, is, dat ik door ziekte der vrouw — zij is reumatisch, kan daarom haar handen niet gebruiken — in mijn huisgezin een grote achterstand is ontstaan. Ik heb hulp van de Gemeente, afdeling huisver-

zorging, gedurende vier halve dagen per week. Ik moet alles doen, daar mijn vrouw totaal niets kan doen in haar huishouden en dit alles kosten met zich meebrengt, zodat er geen geld overblijft voor kleding.”

NOOD! Ik heb er niet naar getracht, om de ergste gevallen te doen leven, ik heb slechts een greep gedaan, maar wie dag in dag uit kennis neemt van de inhoud van deze brieven, de verzoekers dikwijls zelf spreekt, die moet komen tot de overtuiging, dat er inderdaad grote nood op dit gebied is.

Wij weten het, door medewerking aan de uitreiking van deze HARK-goederen kunnen wij slechts weinig doen, doch wij zijn ervan overtuigd, dat, wat er gedaan wordt, toch van betekenis is. Er kan althans IETS gedaan worden en waar het mogelijk is enige hulp te bieden, daar dienen wij ons bereid te verklaren, daaraan mede te werken. Afdoende is deze hulp stellig niet. Er zal nog heel veel moeten gebeuren, maar dat moet door andere middelen geschieden.

Grote nood is er. Onze vrijwilligers die er op uit trekken om hun onderzoeken te doen, worden geroerd door wat zij aanschouwen en horen, en gevoelen mede, dat maatschappelijk werk geen afdoende middel is, maar dat het toch de moeite waard is, daaraan medewerking te verlenen.

P. C. F.

BOEKBESPREKING

Van de Uitgeverij Vermande Zonen te IJmuiden ontvingen we een drietal uitgaven en wel:

Overbruggingsuitkering, Wachtgeldregeling en Regeling van de Pacht.

„Overbruggingsuitkering” bevat de voorschriften en circulaires, die op deze materie betrekking hebben. Ze werden samengesteld met medewerking van P. N. de Leeuw, hoofdcommies bij de afdeling Sociale Bijstand van het ministerie van Sociale Zaken.

Al de voorschriften en circulaires van 26 Augustus 1943 af tot en met 13 Maart 1946 zijn er in opgenomen. Voor degenen, die met deze kwesties te maken hebben, lijkt ons dit een gemakkelijk geheel. Nieuwe circulaires kunnen door de vorm van het werk worden bijgevoegd en een totaal overzicht is dus altijd beschikbaar. De „Wachtgeldregeling”, waaraan medewerking werd verleend door mr. M. J. van Drimmelen, commies bij de afdeling Wachtgeldregeling van het ministerie van Sociale Zaken, omvat alle voorschriften van 30 December 1940 tot en met 27 April 1946. Toegevoegd is er een zakenregister, dat de mogelijkheid van „naslaan” zeer bevordert.

De „Regeling van de Pacht”, samengesteld door mr. N. M. Zijp, 2de secretaris der Grondkamer voor Noord-Holland (tweede druk April 1946) bevat het Pachtbesluit en de verdere voorschriften met betrekking tot het Nederlandse Pachtrecht, alsmede betreffende de overdracht van landbouwgronden. Met de inhoudsopgave en het uitvoerig alphabetisch register lijkt ons dit een zeer bruikbaar geheel. In het voorwoord wordt medegedeeld, dat wijzigingen regelmatig en vlot aan de abonneés worden toegezonden.

Deze uitgave is — volgens de uitgevers — geheel bij. Wie op deze gebieden werkzaam is, zal in deze drie uitgaven stellig heel wat steun kunnen vinden.

Uit onze AFDELINGEN

Het werk, dat door onze afdelingen wordt verricht, is zeer gevarieerd. De behoeften in de ene plaats verschillen zeer veel van die in een andere plaats en het werk in de afdelingen richt zich naar die behoeften.

Toch is er ook overeenkomst. Zo zijn verschillende van onze afdelingen ingedeeld bij de verdeling der H.A.R.K.-goederen. De werkwijze is echter dikwijls weer heel verschillend.

In Amsterdam bijv. is de toestand aldus: Door een commissie wordt aan de verschillende verenigingen, die zich voor dit werk hebben beschikbaar gesteld, de goederen toegewezen. Bij deze verenigingen kunnen nu aanvragen worden ingediend en deze verenigingen beslissen zelfstandig over deze aanvragen. Ook de uitreiking geschiedt door deze organisaties.

Onze afdeling Amsterdam is bij dit werk ingeschakeld en tot dusver werden ongeveer 85 balen kleding ontvangen. Al de aanvragen die ontvangen worden, worden door vrijwillige medewerkers en medewerkers onderzocht en op hun advies wordt beslist of, voor zover mogelijk, al dan niet aan de aanvragen zal worden voldaan.

Dit is een zeer tijdrovend werk en waren er niet de vrijwilligers, dit werk zou niet slagen.

Wie kennis neemt van al die aanvragen komt, voor zover hij het nog niet wist, tot de conclusie, dat de kledingnood in ons land wel ontzettend groot is.

De secretaris van onze Leidse afdeling schrijft ook over dit werk en we begrijpen het volkomen, wanneer hij schrijft, dat de afdeling het met deze arbeid ontzettend druk heeft. „Ook in Juli” — zo deelt hij ons mee — „hebben wij verscheidene honderden personen aan wat kleding kunnen helpen”. Rotterdam is eveneens bij dit werk ingeschakeld, echter met dit verschil, dat daar de uitreiking centraal gebeurt. Door onze Rotterdamse afdeling werden in totaal 11.528 aanvragen ingediend.

We bespraken nu slechts het werk op dit gebied door drie afdelingen. Ook aan andere arbeid wordt deelgenomen. Zo heeft Rotterdam thans de beschikking over 28 gezinsvoogden en gezinsvoogdes en — merkwaardig feit — 18 van deze gezinsvoogden en gezins-

voogdesen zijn werkzaam bij het onderwijs.

Voor het toezicht op politieke delinquenten, hebben zich in Rotterdam beschikbaar gesteld 59 toezichthouders en -houdsters, terwijl aan de sectie „Gezins hulp” van dezelfde afdeling 20 vrijwilligers (sters) medewerkers.

Weer een ander gebied is het werk der vrijwillige verzorgers bij de armenzorg. Dit werk bloeit in Amsterdam. De stad is voor dit werk in 7 wijken verdeeld en in totaal worden thans ongeveer 180 „partijen” behandeld. Ook in andere afdelingen wordt op dit gebied heel wat werk verricht. Zo zijn in Zaandam 46 vrijwillige medewerkers bij dit werk ingeschakeld, die in totaal de zorg voor 130 gesteunden hebben. In Koog a. d. Zaan bedragen deze aantallen respectievelijk 18 en 42.

Men moet deze arbeid kennen om er de betekenis van te begrijpen. Dit werk, mits goed uitgevoerd, is veel en veel meer dan alleen maar week in en week uit thuisbezorgen van de steungelden, alhoewel ook dit van betekenis is. In een instructie voor de vrijwillige verzorgers te Amsterdam lezen we o.a.:

„De vrijwillige verzorger heeft tot taak de verzorging der zedelijke en stoffelijke belangen van de gezinnen, die aan zijn zorg zijn toevertrouwd. In het bijzonder ziet hij toe, welke maatregelen kunnen worden genomen tot opheffing van deze gezinnen uit de toestand van hulpbehoevendheid. Bij de vervulling van zijn taak vermijdt hij elke gewetensdwang of wat de schijn daarvan zou kunnen wekken.”

Wie deze instructie goed op zich laat werken en vooral aandacht schenkt aan de uitdrukking „de verzorging van de zedelijke en stoffelijke belangen” en „de opheffing van deze gezinnen uit de toestand van hulpbehoevendheid”, moet wel tot de conclusie komen, dat deze arbeid veelomvattend en van grote betekenis is. Het is werk, dat grote trouw en toewijding vereist. Wie deze taak goed verricht, zal de vertrouwensman van deze mensen, die allen in ongelukkige omstandigheden verkeren, worden en hierin zal hij bevrediging vinden.

Vele van onze afdelingen hebben ook een adviesbureau ingesteld. Als voorbeeld geef ik het Bureau, dat onze afdeling Zaanstreek te Zaandam heeft. De secretaresse van de afdeling Zaanstreek gaf mij een overzicht over 24 behandelde gevallen. Het is niet mogelijk, hier al deze gevallen uitvoerig weer te geven en daarom put

ik uit de mij verstrekte gegevens slechts enkele voorbeelden:

1. Hulp verleend voor het verkrijgen van een bewijs van goedzedelijk gedrag. Aanvrager had in 1926 vier maanden gevangenisstraf ondergaan. Bewijs verkregen.
2. Financiële moeilijkheden; al jaren door ziekte. Een weg gewezen om er uit te komen, hetgeen gelukt is.
3. Geen passend werk (heeft één been). Jarenlang moeilijkheden. Aan werk geholpen.
4. Zwakzinnig kind. Niet thuis te houden. Verwezen naar psychiater en in overleg met deze plaatsing gezocht.
5. Kind, dat moeilijk kan leren. Geplaatst school Buitengewoon Lager Onderwijs.

Hier wordt goed werk gedaan en wanneer ik er nu nog aan toevoeg, dat dit Bureau staat onder leiding van iemand, die hoofd is van een school voor B.L.O. en sociaal pädagoog is, dan geloof ik te mogen zeggen, dat dit Bureau voor Zaandam en omgeving van betekenis kan zijn.

Het werk, door onze afdelingen verricht, is — ik herhaal — zeer gevarieerd. Natuurlijk zijn niet al onze 36 afdelingen reeds volkomen aan de slag, maar toch, we menen te mogen zeggen, er wordt goed werk gedaan en we hopen, dat dit werk kan worden voortgezet en uitgebreid. Daarvoor is nodig, — het wordt vervelend, het voortdurend te moeten zeggen — financiële hulp en steun. Wie kan helpen, doe dat! Nu!

P. C. F.

NAAR DE VIJFTIG!

Sedert de vorige maand werden geen nieuwe afdelingen opgericht. Thans is er echter de tijd voor propaganda. De voorbereiding van nieuwe afdelingen gaat voort en meerdere besprekingen vonden reeds plaats. Over enige tijd hopen we het resultaat van deze besprekingen te kunnen vermelden.

Willen onze afdelingen ook aan dit stuk werk hun aandacht geven? De propaganda dient te gaan van stad tot stad, van dorp tot dorp. In Friesland en Groningen bestaan tot dusver slechts enkele afdelingen. Vooruit Friesland en Groningers de schouders eronder! Het werk is er, de belangstelling ook, de organisatie dient te geschieden. Wij wachten op uw berichten.

Van 1946 zijn reeds weer 8 maanden verlopen. In de maanden September, October, November en December dienen nog 14 afdelingen te worden opgericht. U kent de leus: Op naar de vijftig! Maakt deze leus tot werkelijkheid.

P. C. F.